

věc hromadná a soubor majetkový. Nestačí zevní okolnosti, které pouze mohou, ale nemusí nasvědčovatí převzetí.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1924, Rv I 213/24.)

Žalující firma domáhala se na žalované Marii D-ové zaplacení kupní ceny za zboží, jež dodala manželé žalované, opírajíc se o to, že žalovaná, převzavši (§ 1409 obč. zák.) závod Josefa D-a, ručí za jeho dluhy. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvody:

Nesprávné právní posouzení shledává dovolatelka v tom, že odvolací soud ve shodě s prvním soudem trvá na tom, že pokračování v obchodě téhož druhu, v témž objemu, v téže místnosti, pod touže firmou manžela žalované Marie D-ové, nestačí k úsudku, že nastalo převzetí závodu. V tom směru však ocitá se dovolatelka v rozporu se zjištěním nižších soudů. První soud zjistil a zjištění to bylo převzato soudem odvolacím, že žalovaná Marie D-ová nevedla nadále obchodu svého manžela od července 1921, nýbrž, když byl krám asi 8 dní zavřen, v tomto krámě nový obchod s uzeninami začala, že nepřevzala žádných zásob zboží a také ani obchodního zařízení. Je tedy předpoklad dovolatelky, že žalovaná Marie D-ová vedla dále obchod manželův, v rozporu se zjištěním odvolacího soudu, a vychází-li dovolatelka z jiných skutkových předpokladů neprovádí dovolací důvod nesprávného právního posouzení po zákonu. O sobě neznamená ještě převzetí závodu, provozuje-li se obchod v téže místnosti, je-li téhož způsobu a zůstane-li tabulka firmy nějaký čas nezměněna. To jsou jen zevní momenty, které převzetí svědčiti mohou, ale nemusí. Pro převzetí závodu jest rozhodno, že byl převzat domluvou mezi odstupitelem a nastupitelem závod jako věc hromadná a souhrn majetkový. Účelem zákona jest, aby nastupitel, který nabytí převzetím majetku, který věřitelům odstupitelovým skytal zdroj ke krytí jejich pohledávek, ručil také za dluhy závodu. Tam, kde nastupitel majetku nepřevzal a úmluvy o tom nebylo, nelze o převzetí závodu mluvit (§ 1409 obč. zák. ve znění III. nov. a motivy k osnově vládní a zpráva just. komise panské sněm.). Úmluvy o převzetí, nanejvýš o převzetí aktiv dovolatelka neprokázala, a nižší soudy právem proto neshledaly, že se převzetí závodu stalo. Proto je ručení žalované Marie D-ové za dluhy jejího manžela z důvodu převzetí neopodstatněno.

Čís. 3740.

Úrazové pojištění dělnické (zákon ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888).

Třetí osoba, k jejíž výživě ze zákona povinný zahynul úrazem podnikovým, může se domáhati na podnikateli náhrady škody jen za podmínek §u 46 zákona.

Zákonem tím jakož i pozdějšími zákony o úrazovém pojištění dělnickém byly změněny některé předpisy obč. zákona o náhradě škody.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1924, Rv I 261/24.)

Syn žalobcův, na jehož podporu byl žalobce odkázán, zahynul v podniku žalovaného. Žalobu o náhradu škody procesní soud první stolice zamítl, zjistiť, že syn žalobcův zahynul úrazem podnikovým, a neshledav podmínek Šu 46 zák. o úr. poj. děl. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel napadá názor odvolacího soudu, že oprávněnost dovolatela nároku na náhradu škody dlužno posuzovati podle ustanovení zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z r. 1888 a nikoliv dle obecně platných norem zákona občanského. Dovolání nelze přiznati oprávnění. Zákonem o úrazovém pojištění dělnickém ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888, pokud se týče zákonem ze dne 21. srpna 1917, čís. 363 ř. zák. a zákony ze dne 10. dubna 1919, čís. 207 sb. z. a n. a ze dne 12. srpna 1921, čís. 300 sb. z. a n., byla, jak z ustanovení Šu 5 až 8 prvuvedeného zákona vyplývá, ohledně osob, podrobených povinnému pojištění, částečně změněna ustanovení obecného zákona občanského o náhradě škodý, způsobené tělesným poškozením anebo smrtí osob pojištěných. Přihlédne-li se k tomu, že zákon o úrazovém pojištění jest zákonem speciálním, dlužno usuzovati, že nutno jeho ustanovení výhradně a výlučně používati v případech, jemu podřaděných. V tomto sporu bylo oběma nižšími soudy zjištěno, že podnik žalované strany, ve kterém žalobcův syn byl zaměstnán, náleží k podnikům, v Šu 1 cit. zákona uvedeným, že žalobcův syn byl u úrazové pojišťovny dělnické skutečně pojištěn a že smrtelný úraz přihodil se mu při provozu pojištěním povinného podniku; přicházejí zde proto vzhledem k žalobnímu ději v úvahu předpisy §§ 45 a 46 zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888. Dle ustanovení prvního odstavce Šu 46 cit. zák. mohl by žalobce jen tehdy uplatňovati proti majiteli podniku tvrzený nárok na náhradu škody, kdyby úraz způsoben byl úmyslným jednáním osob v Šu 45 odstavci prvním a druhém jmenovaných. To plyne nejen z doslovu Šu 46 odstavec první zákona, nýbrž též ze srovnání jeho s předpisem Šu 45 odstavec první téhož zákona, v němž se praví, že podnikatel, který buď sám nebo jehož zákonitý zástupce přivodil úraz ú m y s l n ě nebo h r u b ý m z a v i n ě n í m, jest zavázán nahraditi p o j i š ť o v n ě veškeré odškodné, které pojišťovna dle úrazového zákona bude vypláceti. Nezáleží proto na tom, zda podnikatel nebo jeho zodpovědní zástupci úraz žalobcova syna zavinili, neboť z toho, co bylo právě řečeno, plyne, že i kdyby tu bylo hrubé zavinění na straně podnikatelově, tím ještě by nevznikl pojištěnci nebo jeho pozůstalým nárok na odškodné proti podnikateli. Názor dovolatelův, že ustanovení zákona o úrazovém pojištění dělnickém lze použiti jen,

pokud jde o poměr mezi pojištěným dělníkem samým a podnikem, nikoli však pokud jde o osobu třetí, která s podnikem v žádném námezdním poměru nebyla, vyvrácen jest rovněž ustanovením §u 46 cit. zák., který výslovně mluví též o pozůstalých osoby pojištěné a že mezi pozůstalé, jak je na mysli má cit. zák., patří i otec, odkázaný na výživu úraz utrpěvšího, stanoveno jest výslovně v §u 7 čís. 2 písm. b) cit. zák.

Čís. 3741.

I za platnosti zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n., lze podati žalobu na vyklizení. Shledá-li soud, že nárok na vyklizení pronajímateli bez výpovědi nepřisluší, zamítne žalobu.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1924, R II 125/24.)

Žalobu o vyklizení místností opíral žalobce o tvrzení, že prý nájemní poměr mezi ním a žalovaným nevznikl. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud zrušil rozsudek i s předchozím řízením a žalobu odmítl. Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by, nepřihlížeje k zrušovacímu důvodu, podle zákona jednal o odvolání.

Důvody:

Názor, z něhož vychází soud odvolací, že, jde-li o nájemní poměr, který lze zrušiti jen výpovědí, a soudní svolení k výpovědi schází, jest žaloba o vyklizení a odevzdání pronajatých místností nepřipustna a pořad práva vyloštěn, jest nesprávným. § 1 zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 85 sb. z. a n. sice ustanovuje, že pronajímatel může nájemní nebo podnájemní smlouvu vypověděti jen se svolením příslušného okresního soudu, ale tím není vyloučeno, že se pronajímatel nemůže domáhati vyklizení a odevzdání pronajatých místností sporem, má-li za to, že má zákonný důvod, na př. podle §u 2 (4) nebo §u 3 zmíněného zákona, pro který může požadovati vyklizení pronajatých místností i bez výpovědi. Podá-li pronajímatel z takového důvodu žalobu o vyklizení a odevzdání pronajatých místností, nemůže ho soud odkázati na nesporné řízení, na něž patří výpověď z bytů, nýbrž musí o žalobě té jednati a o ní rozhodnouti. Shledá-li, že nárok na vyklizení bez výpovědi žalujícímu pronajímateli nepřisluší, nebude moci žalobě pro nepodstatnost její vyhověti, nýbrž rozsudkem ji zamítne. Tato bezdůvodnost žaloby nezakládá však zmatečnosti. Odvolací soud proto v tomto případě, kde pronajímatel žaluje o vyklizení z důvodu, že nájemní poměr prý mezi ním a žalovaným ani nevznikl, neprávem vyhověl odvolání, pokud uplatňovalo zmatečnost dle §u 477 čís. 6 c. ř. s. a neprávem zrušil řízení a rozsudek, ježto prý věc patří na cestu nespornou (§ 477 čís. 6 c. ř. s.).